

ADALET ve İÇİŞLERİ BAKANLIĞI T.C. MİLLÎ HAKKARİYAT
12.12.2005
Sayı: 225

21653
17794-45818

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol işletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Mus a Yunus

Dr. M. Mehdi EKER
Adıyaman Milletvekili

Doç. Dr. MUSTAFA TUNA
Ankara M.V.

Osman Nuri FİLİZ
Denizli M.V.

Yılmaz Sefer ÖZÜN
Samsun M.V.

Mehmet Tekelioğlu
İzmir M.V.

M. Ali Süleyman
Bartın M.V.

Hakan TASCİ
Manisa

Mahmut GÖKSU
Adıyaman Milletvekili

MEHMET ÖZYOL
ADİYAMAN MİLLET YEKİLİ

Prof. Dr. Eyyüp Saray
Ankara M.V.

İsmail Özgün
İzmir M.V.

Feyzi Bendibek
Bingöl Milletvekili

Ali Rıza Akar
Adıyaman Milletvekili

Hacı Ömer
Van M.V.

Prof. Dr. Mustafa Sait YAZICIOĞLU
Adıyaman

A. Faruk ÜNSAL
Adıyaman Mu.

Faruk Ünsal

F. Hüseyin KUTLU
Adıyaman Mu.

F. Hüseyin Kutlu

Hosun Özyer
Muğla M.V.

Hosun Özyer

Ahmet ERTÜRK
Aydın M.V.

Ahmet Ertürk

Nihat ERI
Mardin M.V.

Nihat Eri

Şilla Koc
Aydın M.V.

Şilla Koc

Ahmet İNAL
Batman M.vek.

Ahmet İnal

Seracettin Karayagız
Muş M.V.

Seracettin Karayagız

Ahmet Yeni
Samsun M.V.

Ahmet Yeni

Mehmet Demir
Cukale M.V.

Mehmet Demir

Zeyid Aslan
Tokat

Zeyid Aslan

Abdurrahim Aksoy
Bitlis M.V.

Abdurrahim Aksoy

Şelâhaddin Robert
Manisa M.V.

Şelâhaddin Robert

İsmail Bilen

Manisa M.V.

O. BEYFETİHİBASIOĞLU
Muğla M.V.

Şeyhî Beyfethi

Şükri ÜNAL
Osmaniye M.V.

Şükri Ünal

Mehmet Sarı
Osmaniye M.V.

Mehmet Sarı

Mehmet Dündü
Gaziantep M.V.

Mehmet SARI
Gaziantep M.V.

Mehmet Sarı

Ahmet Uzer
Gaziantep Milletvekili

Ahmet Uzer

Mehmet Erdemir
Yozgat M.V.

Ömer Aksoy
Gaziantep M.V.

Ömer Aksoy

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere 03.01.2002 tarihinde TBMM' ce kabul edilen 4733 sayılı "Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Yasa", 09.01.2002 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu yasa hükümlerinin, geçimlerini tütün tarımından, tütün işçiliğinden doğrudan ve dolaylı olarak sağlayan beş milyon insanı olumsuz olarak etkilediği açıktır.

Sayın Cumhurbaşkanının Kanunu veto gerekçesine de göz attığımız zaman:

-geçimini tütün tarımıyla sağlayan çiftçilerin sorunlarını çözümleyecek herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.
-üreticinin açık arttırma yöntemiyle satışa çıkardığı tütünlerini, alıcı bulunamaması durumunda nasıl değerlendireceğine ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.
-açık arttırma yöntemiyle tütün satışının güçlüğü ve tütünün yurt içinden alınma zorunluğunun bulunmaması, üreticinin, özellikle fiyat yönünden piyasada etkinlik gösteren sınırlı sayıdaki kişi ve kuruluşların tek yanlı saptadığı koşullara mahkum edilmesi sonucunu doğuracaktır.
-yerli üreticilerin fon ve vergiler nedeniyle karşılaştıkları yüksek maliyet dikkate alınmadan sigarada serbest dışalıma geçilmesi, belirtilen olumsuz etmenler nedeniyle yabancı markalı sigaraların Türkiye'de üretilmesinin gerekçesini ortadan kaldırmakta ve içpazar böylece tümüyle yabancı sigara tekeline açılmış olmaktadır.
-getirilen düzenlemelerin tütün üretimini yok edici ve sigara pazarını tümüyle dışalıma dayandırıcı sonuçlar doğurması nedeniyle TEKEL'in elindeki fabrika ve işletmelerin gerçek değerlerinin çok altında satılma olasılığı ise ayrı bir sorun olarak görülmektedir.

...gibi nedenlerle tütün üretiminden geçimini sağlayan insanları olumsuz etkileyeceğinin altı çizilmişti.

Ayrıca yürürlükte olan bu Yasa Anayasamızın 45 nci maddesinde yer alan "Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması" ilkeleriyle de çelişmektedir.

Bu bakımdan özellikle Türk tarımının korunması, çiftçilerimizin aleyhine olan ve Türkiye gerçekleriyle örtüşmediğinden Kamu vicdanının ters düşen Tütün Kurulu üyelerinin özlük haklarını tanzim eden hükümlerin yasadan çıkarılması amacıyla 4733 sayılı kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1.- 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında ibare değişikliği yapılarak serbest rekabeti önleyen hükümler yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı maddenin ikinci ve yedinci fıkralarında yapılan değişikliklerle yerli küçük işletmelere de piyasa koşullarında ticaret yapabilme fırsatı verilmektedir. Yine bu değişikliklerle yerli tütün üreticilerinin önünü açarak yabancı yaprak tütün ithalatını azaltmak, döviz kaybını önlemek, tütün tarımı ve tütün sanayii alanlarında yaşanan istihdam daralmasının azaltılması düşünülmüştür. Ayrıca fiyat politikaları, dağıtım ağları, ticaret yetki belgeleri Kurumun denetiminde ve önerisinde Bakanlar Kurulunca belirlenmesi ile Kurumca yürütülmesi öngörülmektedir.

MADDE 2.- Ülkemizin ekonomik sıkıntılar çektiği bir dönemde Kurul Başkanı ve üyelerine böylesine yüksek maaşlar verilmesi gelir dağılımındaki adaletsizliği göstermektedir. Başkan ve üyelerin, emsali Tekel Genel Müdürü ve Yardımcılarının aldığı maaşa denk bir maaş almasının daha adaletli olacağı düşünülmüştür. Bu nedenle fıkra değiştirilmiştir.

MADDE 3.- Bu maddenin ilk tanziminde, Bölgesel tüketim alışkanlıkları ile ekonomik koşulların yetersizliği nedeniyle kendi ürettiği tütünü tüketen ve bölgesine pazarlayan ekici dikkate alınmadığından bazı üreticilerimiz mağdur olmaktadır. Bu tür ekicilerin işletmeler gibi kabul edilmesi sosyal sıkıntılara neden olmaktadır. Oysaki lokal anlamda tütün üretimi yapan tütün üreticilerinin ürettikleri malları işleyerek serbest piyasa koşullarında satabilmeleri için önündeki engellerin kaldırılması gerekmektedir. Bu nedenle bu tür üreticiler ürettikleri tütünü gerçek kişi olarak yahut kuracakları birlikler ve kooperatifler marifetiyle işleyip yasal olarak pazarlayabilmeleri için, madde de belirtilen cezai müeyyidelerin kapsamı dışına alınmıştır.

MADDE 4.- 4733 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında "Kurul üyelerinin görev sürelerinin dolmadan görevden alınamayacağı" hükmü yeralmaktadır. Bu hüküm, Kurul üyelerine dokunulmazlık vermektedir. Oysa ki Anayasamızın 10 uncu maddesi herkesin kanun önünde eşitliğini emretmektedir. Siyasi sorumluluğun hükümetlerde olması nedeniyle Kurul üyelerinin değiştirilmesi yetkisinin de hükümetlerde olması gerekmektedir. Yine 4 ncü maddede değiştirilen hükümler anayasamızın "eşitlik ilkesine" aykırıdır. Bu nedenle teklifimizle sözkonusu ibareler yürürlükten kaldırılmıştır.

Yine bu maddeyle 4733 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (G) fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır. Bu pazara girmek isteyen yerli müteşebbislere eşit rekabet ortamı hazırlamak amacıyla ilgili fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5.- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6.- Yürütme maddesidir.

**TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ, TUZ VE ALKOL İŞLETMELERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNÜN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE TÜTÜN VE
TÜTÜN MAMULLERİNİN ÜRETİMİNE, İÇ VE DIŞ ALIM VE SATIMINA,
4046 SAYILI KANUNDA VE 233 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1.- 3.1.2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol işletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "Bu şartları yerine getirenler," ibaresi "Türkiye'de tütün mamulleri üretmek isteyenlerin;" olarak ve ikinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Türkiye'de tütün mamullerinin üretimi, Kurumunun iznine tabidir. Sigara ve diğer tütün mamullerinin üretiminde aranan idari, teknik ve tesis şartları Kurumca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

"Türkiye'de tütün mamülleri üretmek isteyenler yerli markaların üretiminde harman yapılarını korumak, değişikliğinde ise yine Türkiye'de üretilen menşelerden kullanmak zorundadır. Üretimi yapılacak tütün mamullerinin fiyatının belirlenmesi ve yurt içinde pazarlanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bu maddede belirtilen şartlarla ilgili işlemlerin tespit ve takibi Kurum tarafından yürütülür."

MADDE 2.- 4733 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. " Kurul Başkanı ve üyelerinin aylık net ücretleri, emsali Genel Müdür ve Yardımcılarının ücretlerine denk olarak tespit edilir."

MADDE 3.- 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Yöresel özellikleri bulunan, tek başına kıyılıp içilen tütün çeşitlerinin üretimini ve pazarlamasını yapanlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz."

MADDE 4.- 4733 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında geçen "Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak," , Kanunun 4 ncü maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "emeklilik açısından kurul başkanı, Bakanlık Müsteşarına, kurul üyeleri Bakanlık Müsteşar Yardımcılarına denk statüde olduğu kabul edilir" , 4 ncü maddenin 4 ncü fıkrası ile geçici 1 nci maddesinin (G) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

